

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การทำวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอนและผู้บริหารเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะพัฒนา เล่ม 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 นี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับขั้น ดังต่อไปนี้

ขั้นดำเนินการ

1. ศึกษาหลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 หนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะพัฒนา เล่ม 1 และคู่มือครู รวมทั้งผลงานด้านการเขียนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับการนำเอาหนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะพัฒนา เล่ม 1 ไปใช้จากเอกสารสรุปรายงานผลการอบรมครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของศูนย์พัฒนาหลักสูตร และศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ

3. สอดถาม สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะพัฒนา เล่ม 1 ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ม.4) ครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

เครื่องมือในการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม 3 ชุด ชุดที่ 1 สำหรับนักเรียน ชุดที่ 2 สำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ชุดที่ 3 สำหรับผู้บริหาร แบบสอบถามแต่ละชุดจะแตกต่างกันเฉพาะตอนที่ 1 และแบบสอบถามทุกชุดแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบ ซึ่งประกอบไปด้วยสภาพทั่วไปและสภาพการเรียนการสอน เป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะพัฒนา
เล่ม 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ม.4) ด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการจัดพิมพ์และ
รูปเล่ม ด้านเนื้อหาและวิธีการเขียน ด้านความรู้ ทักษะ ที่คาดว่านักเรียนจะได้รับ
ด้านการใช้สำนวนภาษา ด้านกิจกรรมที่กำหนดไว้ท้ายบท และด้านภาพประกอบ
เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง แก้ไข
หนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะพัฒนา เล่ม 1 เป็นแบบปลายเปิด (Open - Ended
Question)

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นทั้ง 3 ชุด ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7
ท่าน ตรวจสอบดูความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out)
กับนักเรียน ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ม.4) และผู้บริหาร
โรงเรียนที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวนกลุ่มละ 10 คน แล้วนำแบบสอบถาม
มาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง

กลุ่มตัวอย่างประชากร

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ม.4) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาค จำนวนทั้งสิ้น
210 คน แบ่งเป็นในเขตกรุงเทพมหานคร 30 คน ส่วนภูมิภาคตามภาคภูมิศาสตร์
6 ภาค ๆ ละ 30 คน รวม 180 คน

2. ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ม.4) ในโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาค
จำนวนทั้งสิ้น 210 คน แบ่งเป็นในเขตกรุงเทพมหานคร 30 คน ส่วนภูมิภาค
ตามภาคภูมิศาสตร์ 6 ภาค ๆ ละ 30 คน รวม 180 คน

3. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาค จำนวนทั้งสิ้น 210 คน แบ่งเป็นในเขตกรุงเทพมหานคร 30 คน ส่วนภูมิภาคตามภาคภูมิศาสตร์ 6 ภาค ๆ ละ 30 คน รวม 180 คน

การสุ่มตัวอย่างประชากรใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลาก มีวิธีการดังนี้

ในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้วิธีจับสลากรายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 30 โรงเรียน เพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนละ 2 คน คือครูผู้สอน 1 คนและผู้บริหาร 1 คน รวมประชากรกลุ่มครูผู้สอน 30 คน ผู้บริหาร 30 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นนักเรียนนั้นใช้วิธีจับสลากจากรายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรครูผู้สอนและผู้บริหาร จำนวน 1 โรงเรียน และใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรนักเรียนทั้งหมด 30 คน

ในส่วนภูมิภาคซึ่งแบ่งตามภาคภูมิศาสตร์ จำนวน 6 ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ ใช้วิธีจับสลากรายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแต่ละภาค จำนวนภาคละ 30 โรงเรียน เพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรครูผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียนละ 2 คน คือครูผู้สอน 1 คน และผู้บริหาร 1 คน รวมประชากรครูผู้สอนภาคละ 30 คน และผู้บริหารภาคละ 30 คน รวมเป็นประชากรครูผู้สอนทั้งหมด 180 คน ผู้บริหาร 180 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างประชากรนักเรียนของแต่ละภาคนั้น ใช้วิธีจับสลากจากรายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรครูผู้สอนและผู้บริหาร ภาคละ 1 โรงเรียน และใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรนักเรียนโรงเรียนละ 30 คน

การรวบรวมข้อมูล

1. กลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร ผู้วิจัยได้ส่งจดหมายขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ โรงเรียนที่ได้รับการสุ่มตัวอย่าง เพื่อขอให้ตอบแบบสอบถาม หรืออาจมอบหมายให้ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าหน้าหมวดวิชาภาษาไทยเป็นผู้ตอบ

2. กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน และ นักเรียน ผู้วิจัยได้ส่งจดหมายขอความร่วมมือไปยังหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยของโรงเรียนที่ได้รับการสุ่มตัวอย่าง เพื่อขอให้เป็นผู้รับผิดชอบในการนำแบบสอบถามไปให้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนเป็นผู้ตอบ

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทั้ง 3 ชุด ตั้งแต่วันที่ 5 มกราคม 2526 ถึงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2526 เมื่อครบกำหนดได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาดังนี้

แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับนักเรียน ส่งไป 210 ฉบับ ได้รับกลับคืนที่เป็นฉบับที่สมบูรณ์สำหรับการวิเคราะห์ จำนวน 200 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.24

แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับครูผู้สอน ส่งไป 210 ฉบับ ได้รับกลับคืนที่เป็นฉบับสมบูรณ์สำหรับการวิเคราะห์ จำนวน 180 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.71

แบบสอบถามชุดที่ 3 สำหรับผู้บริหาร ส่งไป 210 ฉบับ ได้รับกลับคืนที่เป็นฉบับสมบูรณ์สำหรับการวิเคราะห์ จำนวน 176 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ

83.80

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่แล้ววิเคราะห์ข้อมูลหาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$\text{การตอบ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบ}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยใช้เครื่องพีวเตอร์ที่สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ใช้โปรแกรมสำเร็จของ เอส พี เอส เอส (SPSS: Statistical for the Social Siences) (Norman H. Nie et al 1975 : 280).

เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความสำคัญของค่าเฉลี่ย โดยการทดสอบค่าเอฟ ด้วยการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance)

3. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแต่ละกลุ่มเป็นรายคู่ตามวิธีของนิวแมนคูลส์ (The Newman Keuls method) (Winer, B.J. 1971 : 217) ^{ซึ่งนี้}

$$q_r = \frac{\bar{T}_j - \bar{T}_{j'}}{\sqrt{MS \text{ error}/n}}$$

4. นำเสนอในรูปตารางและความเรียง

5. เสนอข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 และแบบปลายเปิด

ในรูปความเรียง